

Abraham's Journey from Ur to Canaan by József Molnár (1850) http://en.wikipedia.org/wiki/File:Moln%C3%A1r_%C3%81brah%C3%A1m_kik%C3%B6lt%C3%B6z%C3%A9se_1850.jpg

Genesis 17:1-9 ט-א יז א-ט

וַיְהָי אַבְּרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שְׁנְה וְתֵשׁע שְׁגִים וַיִּרְא יְהוְּה אֶל־אַבְרָם וַיָּאמֶר אֵלְיוּ אֲנִי־אֵל שַׁדִּי הִתְהַלֵּךְ לְפָנֵי וֶהְנִה תָמִים: התְהַלֵּךְ לְפָנֵי וֶהְנִה תִמְים:

> וְאֶתְנֶת בְרִיתֵי בֵּינֵי וּבֵינֵדְ וְאַרְבֶּה אוֹתְךָּ בִּמְאָד מְאָד:

וַיִּפְּל אַבְרֶם עַל־פָּנְיִוּ וַיִּדַבֵּר אִתָּוֹ אֱלֹהִים לֵאמְר:

אֲנִّי הִנֵּה בְרִיתִי אִתְּדְּ וְהָיִיתְ לְאַב הַמְוֹן גּוֹיְם:

וְלֹאֹ־יִקְּרֵא עָוֹד אָת־שִׁמְדָּ אַבְרֶם וְהָיָה שִׁמְדְּ אַבְרָהְם כֵּי אַב־הַמְוֹן גּוֹיָם נְתַתְּידְּ: וְהִפְּרֵתִי אְּתְדְּ בִּמְאֵד מְאֵד וּנְתַתִּידְ לְגוֹיֵם וּמְלָכֵים מִמְּדְּ יֵצְאוּ:

וְהַקְמֹתִּי אֶת־בְּרִיתִׁי בֵּינֵי וּבֵינֶּדְ וּבֵין זַרְעַדְּ אַחֲבֶידְּ לְדֹרֹתֶם לִבְרִית עוֹלֶם לִהְיָוֹת לְדְּ לֵאלֹהִים וּלְזַרְעַדְּ אַחֲבֶידִּ:

וְגְתַתִּי לְּדְּ וּלְזִרְעֲדְּ אַחֲבֶּידְ אֵת | אֶבִיץ מְגָבִידְ אֵת כְּלֹ־אָבֶיץ כְּנַּעַן לַאֲחָזַת עוֹלְם וְהָיִיתִי לְהֶם לֵאלֹהִים:

וַיָּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהְם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמֶׁר אַתְּה וְזַרְעֲדְּ אֲחֲרֵידְ לְדֹרֹתְם: אַתְּה וְזַרְעֲדְּ אֲחֲרֵידְ לְדֹרֹתְם:

- וְהִפְּרֵתֵי אִׁתְדֹּ בִּמְאַׁד מְאַׁד וּנְתַתָּידּ לְגוֹיֻם וּמְלָכִים מִמְּדָּ יֵצְאוּ:
- וַהַקמֹתִּי אֶת־בְּרִיתִׁי בֵּינִי וּבֵינֶּדְ וּבֵּין זַרְעֲדְּ אַחֲבֶיִּידְ לְדֹרֹתֶם לִבְרִית עוֹלֶם לִהְיָוֹת לְדִּ לֵאלֹהִים

וְנָתַתִּי לְדְּ וּלְזַרְעֲדְּ אַחֲבֶּידְ אֵת | אֶבֶץ מְגָבִידְ אֵת כְּל־אֶבֶץ כְּנַעַן לַאֲחָזַת עוֹלֵם וְהָיֵיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים: וְהָיֵיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים:

וּלְזַרְעַךּ אַחַבֶּיף:

וַיָּאמֶר אֱלֹהִים אֱל־אַבְרְהָׁם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמֵׁר אַתָּה וְזַרְעַדְּ אֲחַרֶידְ לְדֹרֹתֵם:

- וּיְהִי אַבְּרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שְׁנָה וְתֵשַׁע שְׁגִים וַיֵּרָא יְהוְה אֶל־אַבְרָם וַיָּאמֶר אֵלְיוֹ אַנִי־אֵל שַׁדִּי הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תְמִים: הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תְמִים:
 - וְאֶתְנָה בְרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶדְ וְאַרְבֶּה אוֹתְדָּ בִּמְאָד מְאָד:
 - נּוִיפִּל אַבְרֶם עַל־פָּנְיוּ וַיְדַבֵּר אָתָּוֹ אֱלֹהָים לֵאמְר:
 - ל אַנִּי הִנָּה בְרִיתִי אִתְּדְ וְהָיִּיתְ לְאַב הַמְוֹן גּוֹיִם:
 - וְלֹאֹ־יִקְּבֶתְא עֶוֹד אֶת־שִׁמְדָּ אַבְרֶם וְהָיֶה שִׁמְדְּ אַבְרָהְם כֵּי אַב־הֲמִוֹן גּוֹיֶם נְתַתְּידִּ:

- וְהִפְּרֵתֵי אְּתָדּ בִּמְאַד מְאַׁד וּנְתַתִּידִ לְגוֹיֵם וּמְלָכִים מִמְדָּ יֵצְאוּ:
- וַהַקמֹתִּי אֶת־בְּרִיתִׁי בֵּינִי וּבֵינָּדְ וּבֵּין זַרְעֲדְּ אַחֲבֶיִּדְ לְדֹרֹתָם לִבְרֵית עוֹלֶם לִהְיָוֹת לְדִּ לֵאלֹהִים

וְנְתַתִּי לְּדְּ וּלְזַרְעֲדְּ אַחֲבֶּידְ אֵת | אֶבֶץ מְגָבִידְ אֵת כָּל־אֶבֶץ כְּנַעַז לַאֲחָזַת עוֹלֵם וְהָיֵיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים:

וּלְזַרְעַךּ אַחַבֶּיף:

וַיָּאמֶר אֱלֹהִיםׂ אֶל־אַבְרָהְׁם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמִר אַתָּה וְזַרְעַדְּ אֲחֲרֶידְ לְדֹרֹתָם:

- ַ וְיְהֵי אַבְרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שְׁנָה וְתֵשַׁע שְׁנִים וַיִּרְא יְהוְה אֶל־אַבְרָם וַיָּאמֶר אֵלְיוֹ אֲנִי־אֵל שַׁדִּׁי
 - וְאֶתְּנָה בְרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶדְ וְאַרְבָּה אוֹתְךָּ בִּמְאָׁד מְאָׂד:

הַתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תָמִים:

- ַוּיִּפְּל אַבְרֶם עַל־פָּנְיֵו וַיְדַבֵּר אָתָוֹ אֱלֹהִים לֵאמְר:
 - ⁴ אֲנִّי הָנֵּה בְרִיתֵּי אִתְּדְּ וְהָיִּיתְ לְאַב הֲמְוֹן גּוֹיְם:
- וְלֹאֹ־יִקְּרֵא עֶוֹד אֶת־שִׁמְדָּ אַבְרֵם וְהָיֶה שִׁמְדְּ אַבְרָהְׁם כֵּי אַב־הַמְוֹן גּוֹיֵם נְתַתְּידִּ:

³ **tn** The name אֵל שַׁדַּי ('*el shadday,* "El Shaddai") has often been translated "God Almighty," primarily because Jerome translated it *omnipotens* ("all powerful") in the Latin Vulgate. There has been much debate over the meaning of the name. For discussion see W. F. Albright, "The Names *Shaddai* and *Abram*," *JBL* 54 (1935): 173-210; R. Gordis, "The Biblical Root sdy-sd," JTS 41 (1940): 34-43; and especially T. N. D. Mettinger, In Search of God, 69–72. Shaddai/El Shaddai is the sovereign king of the world who grants, blesses, and judges. In the Book of Genesis he blesses the patriarchs with fertility and promises numerous descendants. Outside Genesis he both blesses/protects and takes away life/happiness. The patriarchs knew God primarily as El Shaddai (Exod 6:3). While the origin and meaning of this name are uncertain (see discussion below) its significance is clear. The name is used in contexts where God appears as the source of fertility and life. In Gen 17:1–8 he appeared to Abram, introduced himself as El Shaddai, and announced his intention to make the patriarch fruitful. In the role of El Shaddai God repeated these words (now elevated to the status of a decree) to Jacob (35:11). Earlier Isaac had pronounced a blessing on Jacob in which he asked El Shaddai to make Jacob fruitful (28:3). Jacob later prayed that his sons would be treated with mercy when they returned to Egypt with Benjamin (43:14). The fertility theme is not as apparent here, though one must remember that Jacob viewed Benjamin as the sole remaining son of the favored and once-barren Rachel (see 29:31; 30:22–24; 35:16–18). It is quite natural that he would appeal to El Shaddai to preserve Benjamin's life, for it was El Shaddai's miraculous power which made it possible for Rachel to give him sons in the first place. In 48:3 Jacob, prior to blessing Joseph's sons, told him how El Shaddai appeared to him at

Bethel (see Gen 28) and promised to make him fruitful. When blessing Joseph on his deathbed Jacob referred to Shaddai (we should probably read "El Shaddai," along with a few Hebrew MSS, the Samaritan Pentateuch, the LXX, and Syriac) as the one who provides abundant blessings, including "blessings of the breast and womb" (49:25). (The direct association of the name with "breasts" suggests the name might mean "the one of the breast" [i.e., the one who gives fertility], but the juxtaposition is probably better explained as wordplay. Note the wordplay involving the name and the root שַׁדָד, shadad, "destroy"] in Isa 13:6 and in Joel 1:15.) Outside Genesis the name Shaddai (minus the element "El" ["God"]) is normally used when God is viewed as the sovereign king who blesses/protects or curses/brings judgment. The name appears in the introduction to two of Balaam's oracles (Num 24:4, 16) of blessing upon Israel. Naomi employs the name when accusing the Lord of treating her bitterly by taking the lives of her husband and sons (Ruth 1:20–21). In Ps 68:14; Isa 13:6; and Joel 1:15 Shaddai judges his enemies through warfare, while Ps 91:1 depicts him as the protector of his people. (In Ezek 1:24) and 10:5 the sound of the cherubs' wings is compared to Shaddai's powerful voice. The reference may be to the mighty divine warrior's battle cry which accompanies his angry judgment.) Finally, the name occurs 31 times in the Book of Job. Job and his "friends" assume that Shaddai is the sovereign king of the world (11:7; 37:23a) who is the source of life (33:4b) and is responsible for maintaining justice (8:3; 34:10–12; 37:23b). He provides abundant blessings, including children (22:17–18; 29:4–6), but he can also discipline, punish, and destroy (5:17; 6:4; 21:20; 23:16). It is not surprising to see the name so often in this book, where the theme of God's justice is primary and even called

NET Bible footnote on Genesis 17:1

into question (24:1; 27:2). The most likely proposal is that the name means "God, the one of the mountain" (an Akkadian cognate means "mountain," to which the Hebrew דשַׁ, shad, "breast"] is probably related). For a discussion of proposed derivations see T. N. D. Mettinger, In Search of God, 70–71. The name may originally have depicted God as the sovereign judge who, in Canaanite style, ruled from a sacred mountain. Isa 14:13 and Ezek 28:14, 16 associate such a mountain with God, while Ps 48:2 refers to Zion as "Zaphon," the Canaanite Olympus from which the high god El ruled. (In Isa 14 the Canaanite god El may be in view. Note that Isaiah pictures pagan kings as taunting the king of Babylon, suggesting that pagan mythology may provide the background for the language and imagery.)

- וְהִפְּרֵתֵי אִׁתְדֵּ בִּמְאַׁד מְאַׁד וּנְתַתָּידּ לְגוֹיֻם וּמְלָכִים מִמְּדָּ יֵצְאוּ:
- וַהַקמֹתִּי אֶת־בְּרִיתִׁי בֵּינִי וּבֵינֶּדְ וּבֵּין זַרְעֲדְּ אַחֲרֶידְ לְדֹרֹתָם לִבְרֵית עוֹלֵם
 - לִבְרֵית עוֹלֶם לִהְיָוֹת לְדְּ לֵאלֹהִים וְלְזַרְעֲדָּ אַחֲבֶידְ:
 - וְנָתַתִּי לְּדְּ וּלְזַרְעֲדְּ אַחֲבֶּידְּ אַת | אָבֶץ מְגָבִידְ אֵת כְּל-אֲבֶץ כְּנַעֵן לַאֲחָזַת עוֹלֶם וְהָיֵיתִי לְהֶם לֵאלֹהִים: וְהָיֵיתִי לְהֶם לֵאלֹהִים:
 - וַיָּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהְם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמֻׁר אַתָּה וְזַרְעַדְּ אֲחֲרֶידְּ לְדֹרֹתְם:

- וּיְהִי אַבְּרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שְׁנָה וְתֵשַׁע שְׁגִים וַיִּרְא יְהוְׁה אֶל־אַבְרָם וַיָּאמֶר אֵלְיוֹ אַנִי־אֵל שַׁדִּי הִתְהַלֵּךְ לְפָנֵי וֶהְיֵה תָמִים: הִתְהַלֵּךְ לְפָנֵי וֶהְיֵה תָמִים:
 - וְאֶּתְּנֶה בְרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶדְ וְאֶרְבֶּה אוֹתְךָּ בִּמְאָׁד מְאָׁד:
 - ַוּיִּפְּל אַבְרָם עַל־פָּנְיוּ וַיְדַבֵּר אָתָּוֹ אֱלֹהִים לֵאמְר:
 - ל אַנִּי הִנָּה בְרִיתִּי אִתְּדְ וְהָיִיתְ לְאַב הַמְוֹן גּוֹיְם:
 - וְלֹאֵ־יִקְּתֵא עֶוֹד אֶת־שִׁמְדָּ אַבְרֶם וְהָיֶה שִׁמְדְּ אַבְרָהָם כֵּי אַב־הַמְוֹן גּוֹיָם נְתַתִּידְּ:

Imperative + Cohortative = purpose/consequence

RULE: Cohortatives in a series often follow one or more imperatives giving the purpose(s) of the imperatives. In this case the *vavs* have the sense of so, as in ... *so I may give My covenant* ... (Rocine p. 301)

NET Bible footnote on Genesis 17:2

⁷ **tn** Following the imperative, the cohortative indicates consequence. If Abram is blameless, then the LORD will ratify the covenant. Earlier the LORD ratified part of his promise to Abram (see Gen 15:18–21), guaranteeing him that his descendants would live in the land. But the expanded form of the promise, which includes numerous descendants and eternal possession of the land, remains to be ratified. This expanded form of the promise is in view here (see vv. 2b, 4–8). See the note at Gen 15:18 and R. B. Chisholm, "Evidence from Genesis," *A Case for Premillennialism*, 35–54.

- וְהִפְּרֵתֵי אִׁתְדֹּ בִּמְאַׁד מְאַׁד וּנְתַתִּידּ לְגוֹיֻם וּמְלָכִים מִמְדָּ יֵצְאוּ:
- וַהַקמֹתִּי אֶת־בְּרִיתִׁי בֵּינִי וּבֵינָּדְ וּבֵּין זַרְעֲדְּ אַחֲבֶיִּידְ לְדֹרֹתָם לִבְרִית עוֹלֶם לִהְיָוֹת לְדִּ לֵאלֹהִים

וְנָתַתִּי לְּדְּ וּלְזַרְעֲדְּ אַחֲלֶידְ אֵת | אֶרֶץ מְגָּלֶידְ אֵת כְּל־אֶּרֶץ כְּנַעַן לַאֲחָזָת עוֹלֶם וְהָיֵיתִי לְהֶם לֵאלֹהִים: וְהָיֵיתִי לְהֶם לֵאלֹהִים:

וּלְזַרְעַךּ אַחַבֶּיף:

וַיָּאׁמֶר אֱלֹהִיםׂ אֶל־אַבְרְלָּם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמִׂר אַתְּה וְזַרְעַדְּ אֲחַבֶּידְּ לְדֹרֹתָם:

- וּיְהִי אַבְּרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שְׁנָה וְתֵשַׁע שְׁגִים וַיֵּרָא יְהוְה אֶל־אַבְרָם וַיָּאמֶר אֵלְיוֹ אַנִי־אֵל שַׁדִּי הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תְמִים: הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תְמִים:
 - ּוְאֶתְּנֶה בְרִיתִי בֵּינֵי וּבֵינֵדְ וְאַרְבֶּה אוֹתְדָּ בִּמְאָד מְאָד:
 - ַוּיִּפְּל אַבְרֶם עַל־פָּנְיו וַיְדַבֵּר אָתָוֹ אֱלֹהִים לֵאמְר:
 - ⁴ אֲ<mark>נְּי</mark> הָנֵּה בְּרִיתֵי אִתְּדְ וְהָיִּיתִ לְאַב הֲמְוֹן גּוֹיְם:
 - וְלֹאֹ־יִקְּרֵא עֶוֹד אֶת־שִׁמְדָּ אַבְרֵם וְהָיָה שִׁמְדְּ אַבְרָהָם כֵּי אַב־הַמְוֹן גּוֹיָם נְתַתְּידְ:

- וְהִפְּרֵתִּי אִּתְדֵּ בִּמְאַׁד מְאַׁד וּנְתַתִּידְ לְגוֹיֻם וּמְלָבִים מִמְדָּ יֵצְאוּ:
- וַהַקמֹתִּי אֶת־בְּרִיתִׁי בֵּינִי וּבֵינָּדְ וּבֵין זַרְעֲדְּ אַחֲבֶיִּדְ לְּדֹרֹתָם לִבְרֵית עוֹלֶם
 - לִבְרֵית עוֹלָם לִהְיָוֹת לְדּ לֵאלֹהִים וְלְזַרְעַדָּ אַחֲבֶיד:
 - וְנְתַתִּי לְּדְ וּלְזַרְעֲדְּ אַחֲבֶׁידְ אָת | אָבֶץ מְגָבִידְ אָת כָּל־אָבֶץ כְּנַעֵן לַאֲחָזַת עוֹלֶם וְהָיֵיתִי לְהֶם לֵאלֹהִים:
 - וַיָּאמֶר אֱלֹהִיםׂ אֶל־אַבְרָהָׁם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמֻׂר אַתָּה וְזַרְעַדְּ אֲחֲרֶידְּ לְדֹרֹתָם:

- וּיְהִי אַבְּרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שְׁנָה וְתֵשַׁע שְׁגִים וַיֵּרָא יְהוְה אֶל־אַבְרָם וַיָּאמֶר אֵלְיוֹ אַנִי־אֵל שַׁדִּי הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תְמִים: הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תְמִים:
 - וְאֶתְנָה בְרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶדְ וְאַרְבֶּה אוֹתְדָּ בִּמְאָד מְאָד:
 - ַוּיִפְּל אַבְרֶם עַל־פְּנְיֵו וַיְדַבֵּר אָתָּוֹ אֱלֹהִים לֵאמְר:
 - יּאַנִּי הִנֵּה בְרִיתִי אִתְּדְ וְהָיִּיתָ לְאַב הַמְוֹן גּוֹיְם:
 - וְלֹאֹ־יִקְּרֵא עֶוֹד אֶת־שִׁמְדָּ אַבְרֵם וְהָיָה שִׁמְדְּ אַבְרָהָם כֵּי אַב־הַמְוֹן גּוֹיָם נְתַתְּידִּ:

- וְהִפְּרֵתֵי אִׁתְדֹּ בִּמְאַׁד מְאַׁד וּנְתַתָּידּ לְגוֹיֻם וּמְלָכִים מִמְּדָּ יֵצְאוּ:
- וַהַקמֹתִּי אֶת־בְּרִיתִׁי בֵּינִי וּבֵינֶּדְ וּבֵּין זַרְעֲדְּ אַחֲבֶיִּידְ לְדֹרֹתֶם לִבְרִית עוֹלֶם לִהְיָוֹת לְדִּ לֵאלֹהִים

וְנָתַתִּי לְדְּ וּלְזַרְעֲדְּ אַחֲבֶּידְ אֵת | אֶבֶץ מְגָבִידְ אֵת כְּל־אֶבֶץ כְּנַעַן לַאֲחָזַת עוֹלֵם וְהָיֵיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים: וְהָיֵיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים:

וּלְזַרְעַךּ אַחַבֶּיף:

וַיָּאמֶר אֱלֹהִים אֱל־אַבְרְהָׁם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמֵׁר אַתָּה וְזַרְעַדְּ אֲחַרֶידְ לְדֹרֹתֵם:

- וּיְהִי אַבְּרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שְׁנָה וְתֵשַׁע שְׁגִים וַיֵּרָא יְהוְה אֶל־אַבְרָם וַיָּאמֶר אֵלְיוֹ אַנִי־אֵל שַׁדִּי הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תְמִים: הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תְמִים:
 - וְאֶתְנָה בְרִיתִי בֵּינִי וּבֵינֶדְ וְאַרְבֶּה אוֹתְדָּ בִּמְאָד מְאָד:
 - נּוִיפִּל אַבְרֶם עַל־פָּנְיוּ וַיְדַבֵּר אָתָּוֹ אֱלֹהָים לֵאמְר:
 - ל אַנִּי הִנָּה בְרִיתִי אִתְּדְ וְהָיִּיתְ לְאַב הַמְוֹן גּוֹיִם:
 - וְלֹאֹ־יִקְּבֶתְא עֶוֹד אֶת־שִׁמְדָּ אַבְרֶם וְהָיֶה שִׁמְדְּ אַבְרָהְם כֵּי אַב־הֲמִוֹן גּוֹיֶם נְתַתְּידִּ:

- וְהִפְּרֵתֵי אִּתְדּׁ בִּמְאַׁד מְאֵׁד וּנְתַתִּידּ לְגוֹיֵם וּמְלָבִים מִמְדָּ יֵצֵאוּ:
- וַהֲקמֹתִּי אֶת־בְּרִיתִׁי בֵּינִי וּבֵינָּדּ וּבֵּין זַרְעֲדְּ אַחֲבֶידּ לְדֹרֹתָם לִבְרֵית עוֹלֶם לִהְיָוֹת לְדָּ לֵאלֹהִים
 - וְנְתַתִּי לְּדְּ וּלְזַרְעֲדְּ אַחֲבֶׁידְ אֵת | אֶבֶץ מְגָבִידְ אֵת כָּל־אָבֶץ כְּנַעַז לַאֲחָזַת עוֹלֵם וְהָיֵיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים:

וּלְזַרְעַךּ אַחַבֶּיף:

וַיָּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרְהָׁם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמֶׂר אַתָּה וְזַרְעַדְּ אֲחֲרֶידְּ לְדֹרֹתֵם:

- וּיְהִי אַבְּרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שְׁנָה וְתֵשַׁע שְׁגִים וַיֵּרָא יְהוְה אֶל־אַבְרָם וַיָּאמֶר אֵלְיוֹ אַנִי־אֵל שַׁדִּי הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תְמִים: הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תְמִים:
 - ין אֶתְנָה בְרִיתִי בֵּינֵי וּבֵינֶדְ וְאַרְבֶּה אוֹתְדָּ בִּמְאָׂד מְאִׂד:
 - ַוּיִפְּל אַבְרֶם עַל־פְּנְיו וַיְדַבֵּר אָתֶּוֹ אֱלֹהִים לֵאמְר:
 - ⁴ אֲנִּי הָנֵּה בְרִיתֵי אִתְּדְ וְהָיִּיתְ לְאַב הֲמְוֹן גּוֹיְם:
 - וְלֹאִ־יִקְּרֵא עֶוֹד אֶת־שִׁמְדָּ אַבְרֵם וְהָיָה שִׁמְדְּ אַבְרָהְם כֵּי אַב־הַמְוֹן גּוֹיָם נְתַתְּידִּ:

(Gen 17:20 ESV)

As for Ishmael, I have heard you;
behold, I have blessed him
and will make him fruitful
and multiply him greatly.
He shall father twelve princes,
and I will make him into a great nation. (ESV)

וּלְיִשְׁמְעֵאל שְׁמַעְתִּיךּ הַנֵּהוּ בַּרַכְתִּי אֹתוּ וְהִפְּבִיתִי אֹתָוֹ וְהִרְבֵּיתִי אֹתִוֹ בִּמְאַׂד מְאָׂד שְׁנִים־עָשָׂר נְשִׂיאִם יוֹלִיד וּנִתַתִּיו לִגִּוֹי גַּדְוֹל:

- וְהִפְּרֵתֵי אִׁתְדֹּ בִּמְאַׁד מְאַׁד וּנְתַתָּידּ לְגוֹיֻם וּמְלָכִים מִמְּדָּ יֵצְאוּ:
- וַהְקמֹתִּי אֶת־בְּרִיתִׁי בֵּינִי וּבֵינָּדְ וּבֵּיזְ זַרְעֲדְּ אַחֲבֶיִּדְ לְדֹרֹתָם לִבְרֵית עוֹלֶם לִהְיָוֹת לְדְּ לֵאלֹהִים

וְנְתַתִּי לְּדְּ וּלְזַרְעֲדְּ אַחֲבֶׁידְ אַת וּ אָבֶרץ מְגַבֶּידְ אֵת כְּל־אָבֶרץ כְּנַעַן לַאֲחָזַת עוֹלָם וְהָיֵיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים:

וּלְזַרְעַךּ אַחַבֶּיף:

וַיָּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרְהְׁם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמִׂר אַתְּה וְזַרְעַדָּ אֲחַבֶּידְ לְדֹרֹתָם:

- וּיְהִי אַבְּרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שְׁנָה וְתֵשַׁע שְׁגִים וַיֵּרָא יְהוְה אֶל־אַבְרָם וַיָּאמֶר אֵלְיוֹ אַנִי־אֵל שַׁדִּי הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תְמִים: הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תְמִים:
 - וְאֶתְּנָה בְּרִיתֶי בֵּינִי וּבֵינֶדְ וְאַרְבָּה אוֹתְדָּ בִּמְאָד מְאָד:
 - ַוּיִּפְּל אַבְרֶם עַל־פָּנְיו וַיְדַבֵּר אָתָוֹ אֱלֹהִים לֵאמְר:
 - ל אָנִי הָנֵּה בְּרִיתֵי אִתְּדְ וְהָיִּיתִ לְאַב הֲמְוֹן גּוֹיְם:
 - וְלֹאֹ־יִקְּרֵא עֶוֹד אֶת־שִׁמְדָּ אַבְרֵם וְהָיָה שִׁמְדְּ אַבְרָהְם כֵּי אַב־הַמְוֹן גּוֹיָם נְתַתְּידִּ:

וְהִפְּרֵתֵי אְּתְדּׁ בִּמְאַד מְאַד וּנְתַתָּידּ לְגוֹיֵם וּמְלָכִים מִמְּדָּ יֵצֵאוּ:

וַהֲקִמֹתִּי אֶת־בְּרִיתִּי בֵּינֵי וּבֵינֶּדְ וּבֵּין זַרְעֲדְּ אַחֲבֶידְ לְדֹרֹתָם לִבְרִית עוֹלֶם לִהְיָוֹת לְדְּ לֵאלֹהִים

> וְנְתַתִּי יְּלְדּ וּלְזִרְעֲדָּ אַחֲלֶידְ אֵת | אֶרֶץ מְגָּרֶידְ אֵת כָּל־אָרֶץ כְּנַעַן לַאֲחָזָת עוֹלֶם וְהָיֵיתִי לְהֶם לֵאלֹהִים: וְהָיֵיתִי לְהֶם לֵאלֹהִים:

וּלְזַרְעַךּ אַחַבֶּיף:

וַיָּאׁמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהְׁם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתֵי תִשְׁמֶׁר אַתְּה וְזַרְעַדָּ אֲחֲרֶידְ לְדֹרֹתָם: וּיְהִי אַבְּרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שְׁנָה וְתֵשַׁע שְׁגִים וַיֵּרָא יְהוְה אֶל־אַבְרָם וַיָּאמֶר אֵלְיוֹ אַנִי־אֵל שַׁדִּי הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תְמִים: הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תְמִים:

> ּוְאֶתְּנָה בְּרִיתֶי בֵּינֵי וּבֵינֶדְ וְאַרְבֶּה אוֹתְךָּ בִּמְאָׁד מְאָׁד:

> > נּ וַיִּפְּל אַבְרֶם עַל־פָּנְיוּ וַיְדַבֵּר אָתָוֹ אֱלֹהָים לֵאמְר:

לּ אֲנִּי הָנֵּה בְּרִיתֵי אִתְּדְ וְהָיִּיתְ לְאַב הַמְוֹן גּוֹיְם:

וְלֹאֹ־יִפְּתֵא עֶוֹד אֶת־שִׁמְדָּ אַבְרֶם וְהָיָה שִׁמְדְּ אַבְרָהְם כֵּי אַב־הַמְוֹן גּוֹיָם נְתַתְּידִּ: וְהִפְּרֵתֵי אְּתְדְּ בִּמְאַׁד מְאַׁד וּנְתַתִּידְ לְגוֹיֵם וּמְלָכִים מִמְדְּ יֵצֵאוּ:

וַהַקמֹתִּי אֶת־בְּרִיתִׁי בֵּינִי וּבֵינָּדְ וּבֵׁין זַרְעֲדְּ אַחֲרֶידְ לְדֹרֹתֶם יִי,

לִבְרֵית עוֹלֶם לִהְיָוֹת לְדְּ לֵאלהִׁים וְלְזַרְעֲדָּ אַחֲבֶידִּ:

וְנְתַתִּי לְּדְּ וּלְזַרְעֲדְּ אַחֲבֶׁידְ אֵת וּ אֲבֶץ מְגֶבִּידְ אֵת כְּל־אֶבֶץ כְּנַעֵן לַאֲחָזַת עוֹלֶם וְהָיֵיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים:

וַיָּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהְׁם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמִׂר אַתָּה וְזִרְעַדְּ אֲחַבֶּידְ לְדֹרֹתָם: וּיְהִי אַבְּרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שְׁנָה וְתֵשַׁע שְׁגִים וַיֵּרָא יְהוְה אֶל־אַבְרָם וַיָּאמֶר אֵלְיוֹ אַנִי־אֵל שַׁדִּי הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תְמִים: הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תְמִים:

> וְאֶתְנָה בְּרִי<mark>תֶי בֵּינֵי וּבֵינֵ,דְּ</mark> וְאַרְבֶּה אוֹתְדְּ בִּמְאָׂד מְאִׁד:

ַוּיִּפְּל אַבְרֶם עַל־פְּנְיוּ וַיְדַבֵּר אָתֶוֹ אֱלֹהִים לֵאמְר:

ל אָנִי הִנָּה בְּרִיתִי אָתְּדְּ וְהָיִּיתָ לְאַב הַמְוֹן גּוֹיְם:

וְלֹאֹ־יִקְּרֵא עֶוֹד אֶת־שִׁמְדָּ אַבְרֵם וְהָיָה שִׁמְדִּ אַבְרָהָם כֵּי אַב־הַמִּוֹן גּוֹיָם נְתַתְּידִּ:

9

- וְהִפְּרֵתֵי אְתְדֹּ בִּמְאַׁד מְאַׁד וּנְתַתִּידְ לְגוֹיֻם וּמְלָבִים מִמְדָּ יֵצֵאוּ:
- וַהֲקְמֹתִּי אֶת־בְּרִיתִׁי בֵּינִי וּבֵינָּדְּ וּבֵּיז זַרְעֲדְּ אַחֲבֶידְ לְדרֹתֶם לִבְרִית עוֹלֶם לִהְיָוֹת לְדְּ לֵאלֹהִים

וְנָתַתִּי לְּדְּ וּלְזַרְעֲדְּ אַחֲבֶּידְ אַת | אָבֶץ מְגָבִידְ אָת כְּל־אָבֶץ כְּנַעַן לַאֲחָזַת עוֹלָם וְהָיֵיתִי לָהֶם לֵאלֹהִים:

וּלְזַרְעַךּ אַחַבֶּיף:

וַיָּאמֶר אֱלֹהִים אֶל־אַבְרָהָׁם וְאַתָּה אֶת־בְּרִיתִי תִשְׁמֶׁר אַתָּה וְזַרְעַדָּ אֲחֲרֶידְ לְדֹרֹתָם:

- וּיְהִי אַבְּרָם בֶּן־תִּשְׁעִים שְׁנָה וְתֵשַׁע שְׁגִים וַיֵּרָא יְהוְה אֶל־אַבְרָם וַיָּאמֶר אֵלְיוֹ אַנִי־אֵל שַׁדִּי הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תְמִים: הִתְהַלֵּךְ לְפָנַי וֶהְיֵה תְמִים:
 - יןאָתְּגָה בְרִיתִי בֵּינֵי וּבֵינֶדְ וְאַרְבֶּה אוֹתְךָּ בִּמְאָד מְאָד:
 - ַוּיִּפְּל אַבְרֶם עַל־פָּנְיו וַיְדַבֵּר אָתָוֹ אֱלֹהִים לֵאמְר:
 - ⁴ אֲנִּי הָנֵּה בְּרִיתֵּי אִתְּדְ וְהָיִּיתְ לְ<mark>אַב</mark> הֲמְוֹן גּוֹיְם:
 - וְלֹאֹ־יִקְּרֵא עֶוֹד אֶת־שִׁמְדָּ אַבְּרֶם וְהִיֶּה שִׁמְדְּ אַבְּרָהְ<mark>ֹם</mark> כֵּי אַב־הַמְוֹן גּוֹיֶם נְתַתִּידִּ:

Romans 4 (ESV)

Romans 4:13 For the promise to Abraham and his offspring that he would be heir of the world did not come through the law but through the righteousness of faith. 14 For if it is the adherents of the law who are to be the heirs, faith is null and the promise is void. 15 For the law brings wrath, but where there is no law there is no transgression.

Romans 4:16 That is why it depends on faith, in order that the promise may rest on grace and be guaranteed to all his offspring-not only to the adherent of the law but also to the one who shares the faith of Abraham, who is the father of us all, 17 as it is written, "I have made you the father of many nations"-- in the presence of the God in whom he believed, who gives life to the dead and calls into existence the things that do not exist.